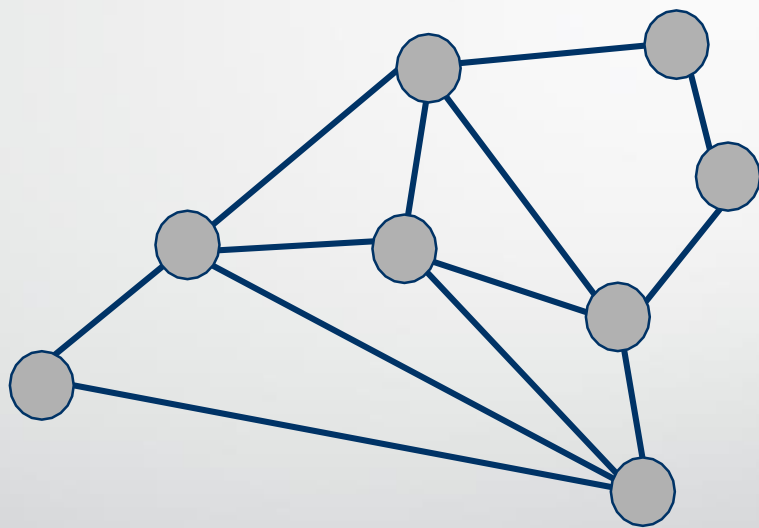

Đồ thị

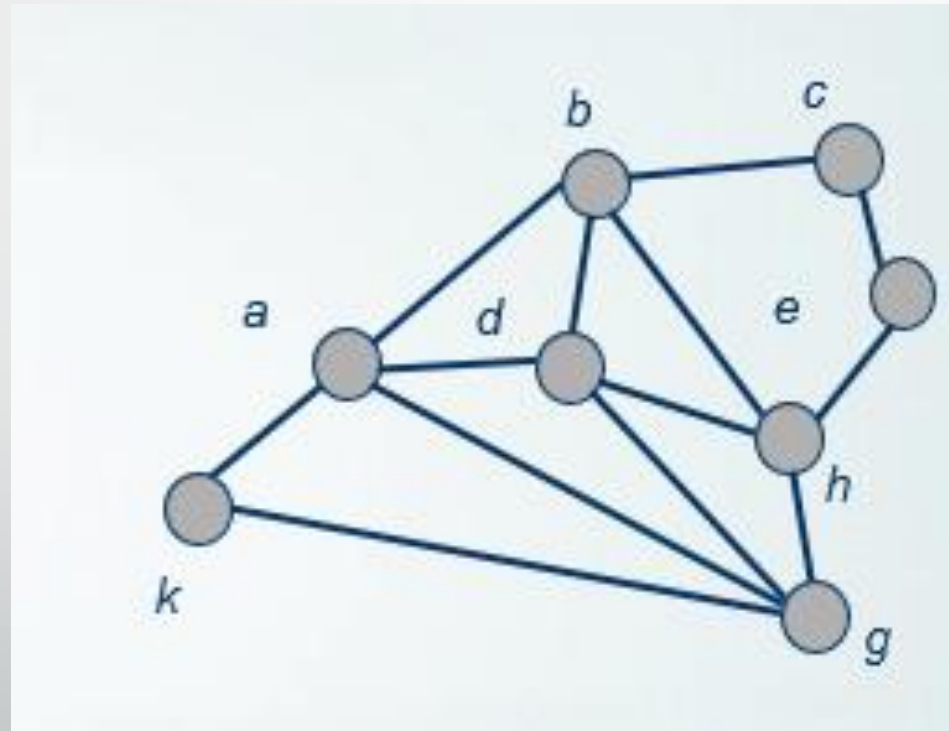
1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

Định nghĩa đồ thị

Định nghĩa 1. Đồ thị vô hướng $G = (V, E)$ gồm:

- i) V là tập hợp khác rỗng mà các phần tử của nó gọi là **đỉnh** (vertex) của G .
- ii) E là tập hợp gồm các cặp không sắp thứ tự của hai đỉnh. Mỗi phần tử của E được gọi là một **cạnh** (edge) của G . Ký hiệu uv .

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

Chú ý

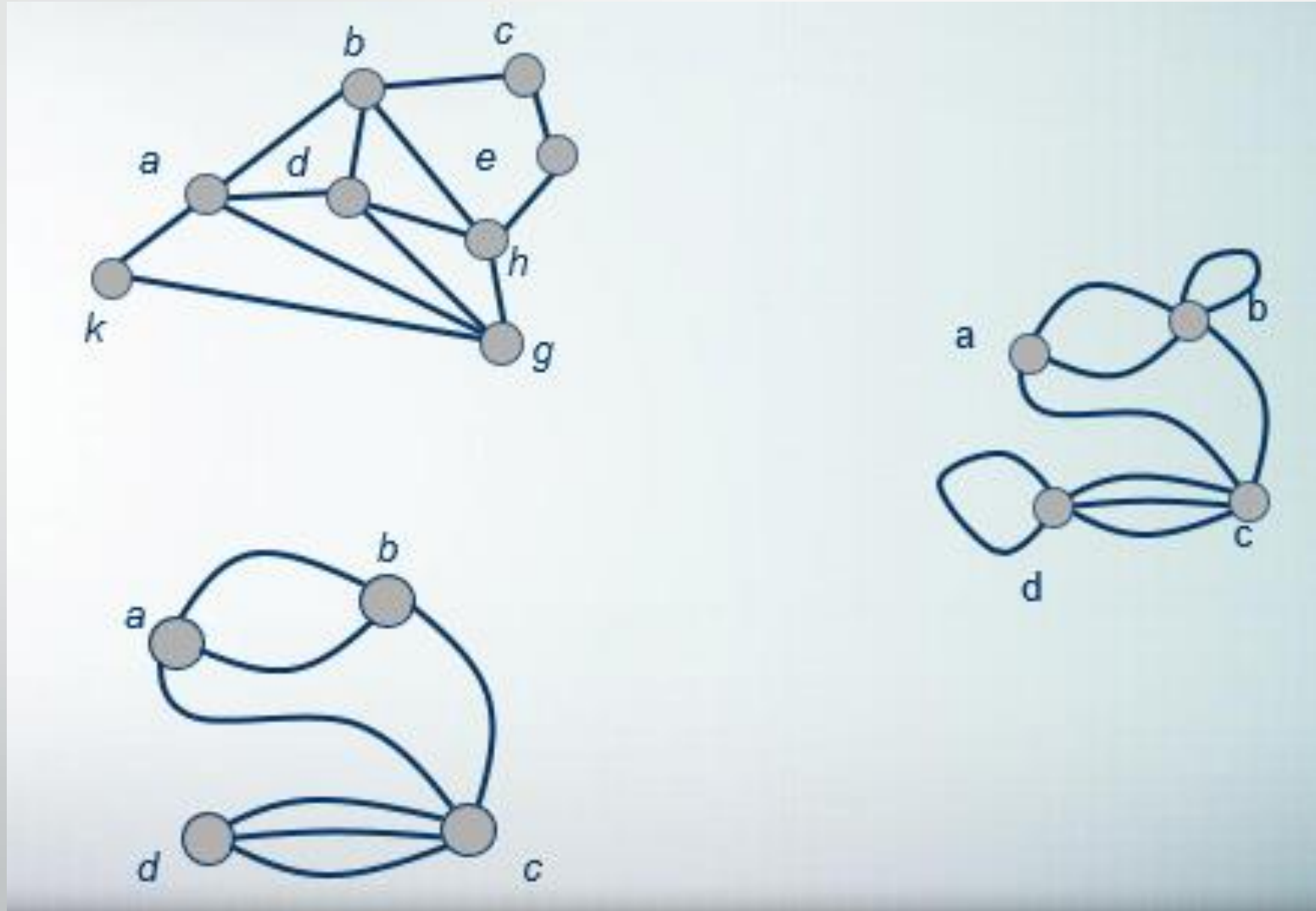
- ❖ Ta nói cạnh uv nối u với v , cạnh uv *kề* với u, v .
- ❖ Nếu $uv \in E$ thì ta nói đỉnh u *kề* đỉnh v .
- ❖ Hai cạnh nối cùng một cặp đỉnh gọi là *hai cạnh song song*.
- ❖ Cạnh uu có hai đầu mút trùng nhau gọi là một *khuyên*.
- ❖ **Định nghĩa 2.** Đồ thị vô hướng không có cạnh song song và không có khuyên gọi là *đồ thị đơn vô hướng*.

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

Chú ý

- ❖ Ta nói cạnh uv nối u với v , cạnh uv *kề* với u, v .
- ❖ Nếu $uv \in E$ thì ta nói đỉnh u *kề* đỉnh v .
- ❖ Hai cạnh nối cùng một cặp đỉnh gọi là *hai cạnh song song*.
- ❖ Cạnh uu có hai đầu mút trùng nhau gọi là một *khuyên*.
- ❖ **Định nghĩa 2.** Đồ thị vô hướng không có cạnh song song và không có khuyên gọi là *đồ thị đơn vô hướng*.

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

Định nghĩa 3

Đa đồ thị **có hướng** $G=(V,E)$ gồm:

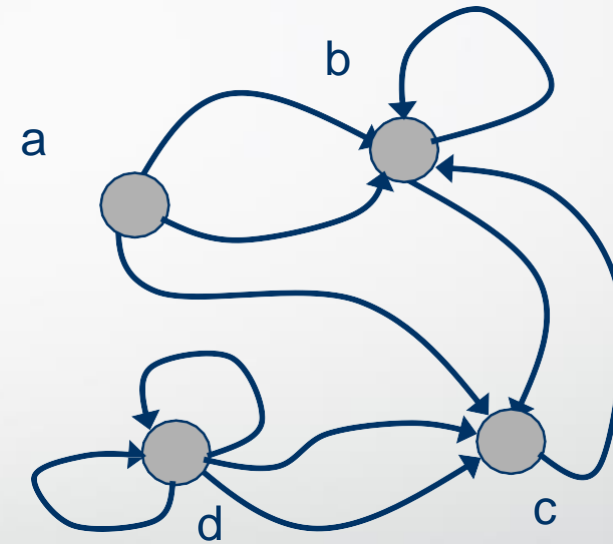
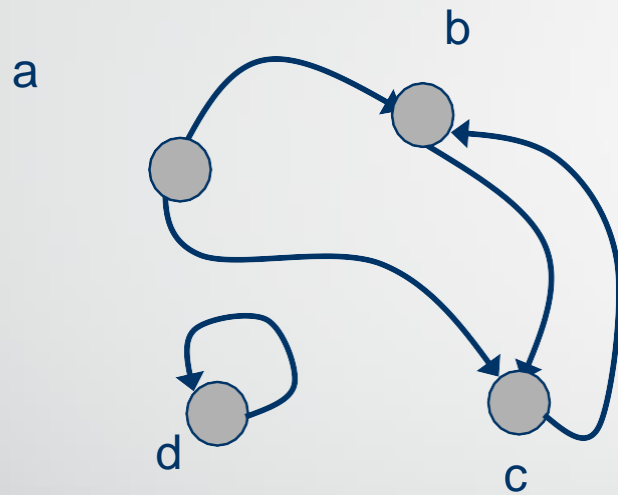
i) V là tập hợp khác rỗng mà các phần tử của nó gọi là **đỉnh** của G .

ii) E là tập hợp gồm các cặp có sắp thứ tự của hai đỉnh. Mỗi phần tử của E được gọi là một **cung** (cạnh) của G .
Ký hiệu uv .

Ta nói cung uv đi từ u đến v , cung uv kề với u,v

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

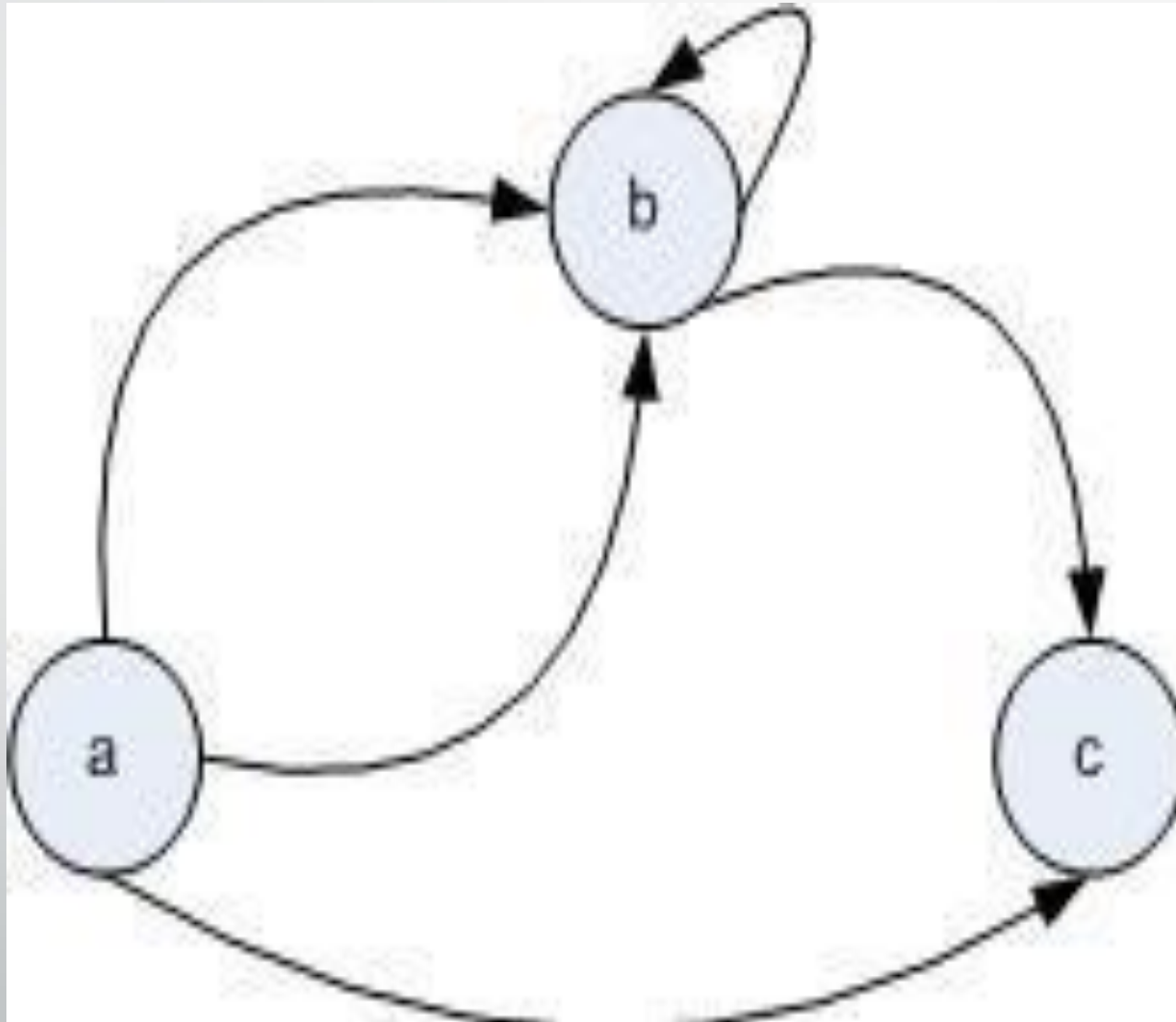

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

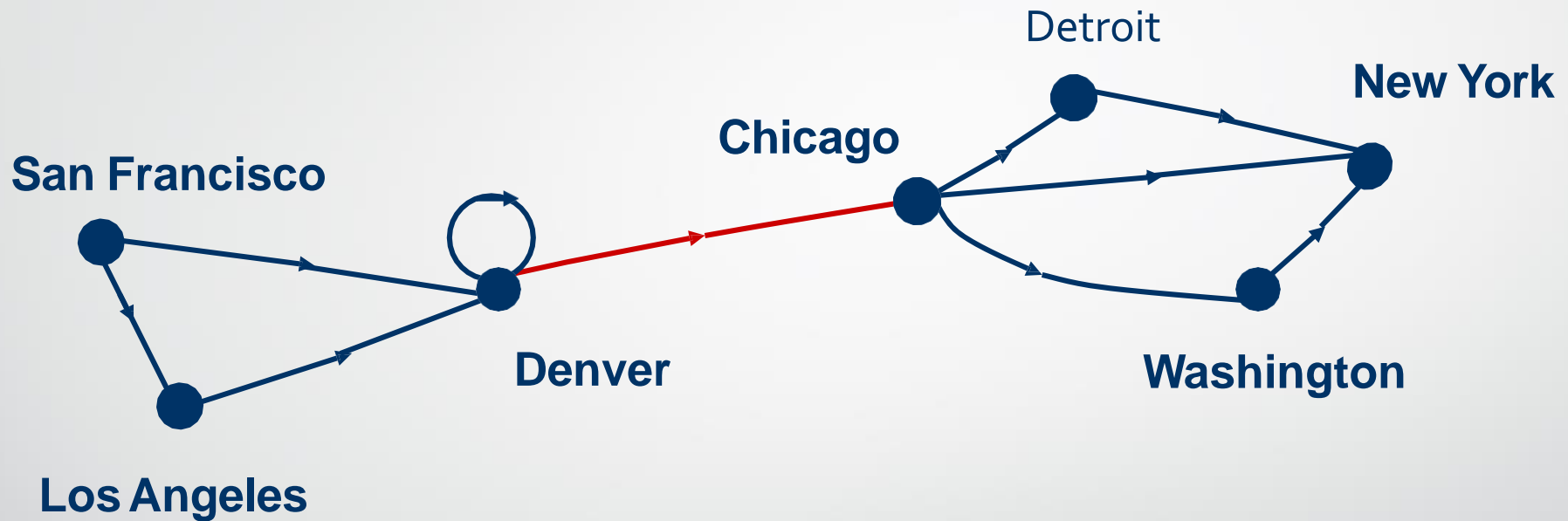
Chú ý

- ❖ Nếu uv là một cung thì ta nói:
  - Đỉnh u và v *kề nhau*.
  - Đỉnh u gọi là đỉnh *đầu* (gốc), đỉnh v là đỉnh *cuối* (ngọn) của cung uv . Đỉnh v là đỉnh *sau* của đỉnh u .
- ❖ Hai cung có cùng gốc và ngọn gọi là cung *song song*.
- ❖ Cung có điểm gốc và ngọn trùng nhau gọi là *khuyên*.

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

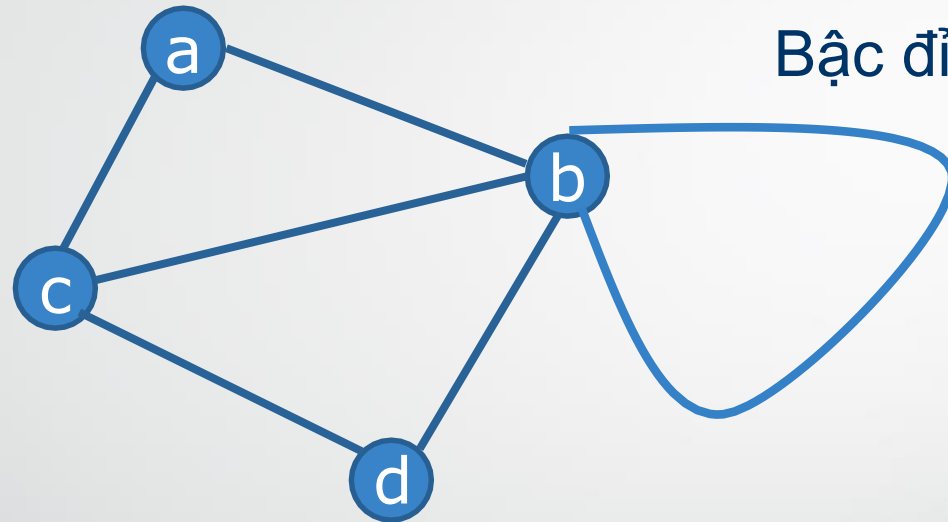

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

Bậc của đỉnh

Cho đồ thị vô hướng $G = (V, E)$. **Bậc** của đỉnh v , ký hiệu $\deg(v)$, là số cạnh kề với v , trong đó một khuyên tại một đỉnh được đếm hai lần cho bậc của đỉnh ấy.

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

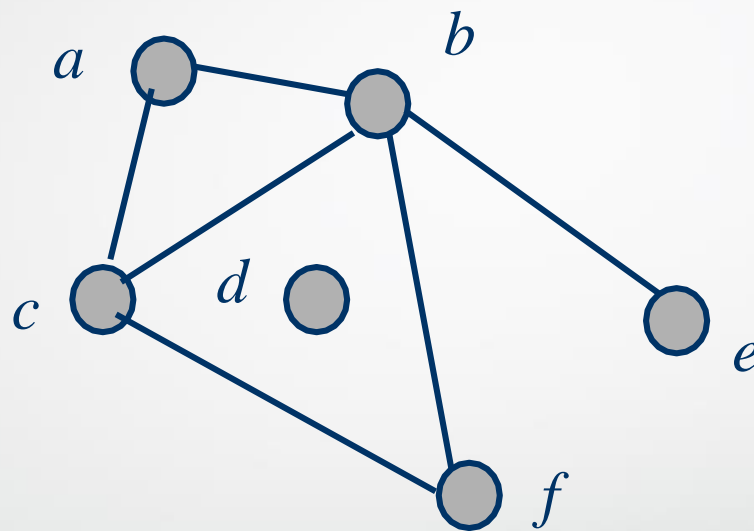

Bậc đỉnh a: $\deg(a) = 2$

Bậc đỉnh b: $\deg(b) = 5$

Bậc đỉnh c: $\deg(c) = 3$

Bậc đỉnh d: $\deg(d) = 2$

Bậc của các đỉnh?

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

Cho đồ thị có hướng $G = (V, E)$, $v \in V$

1) $\deg^-(v) :=$ số cung có đỉnh cuối là v , gọi là **bậc vào** của v .

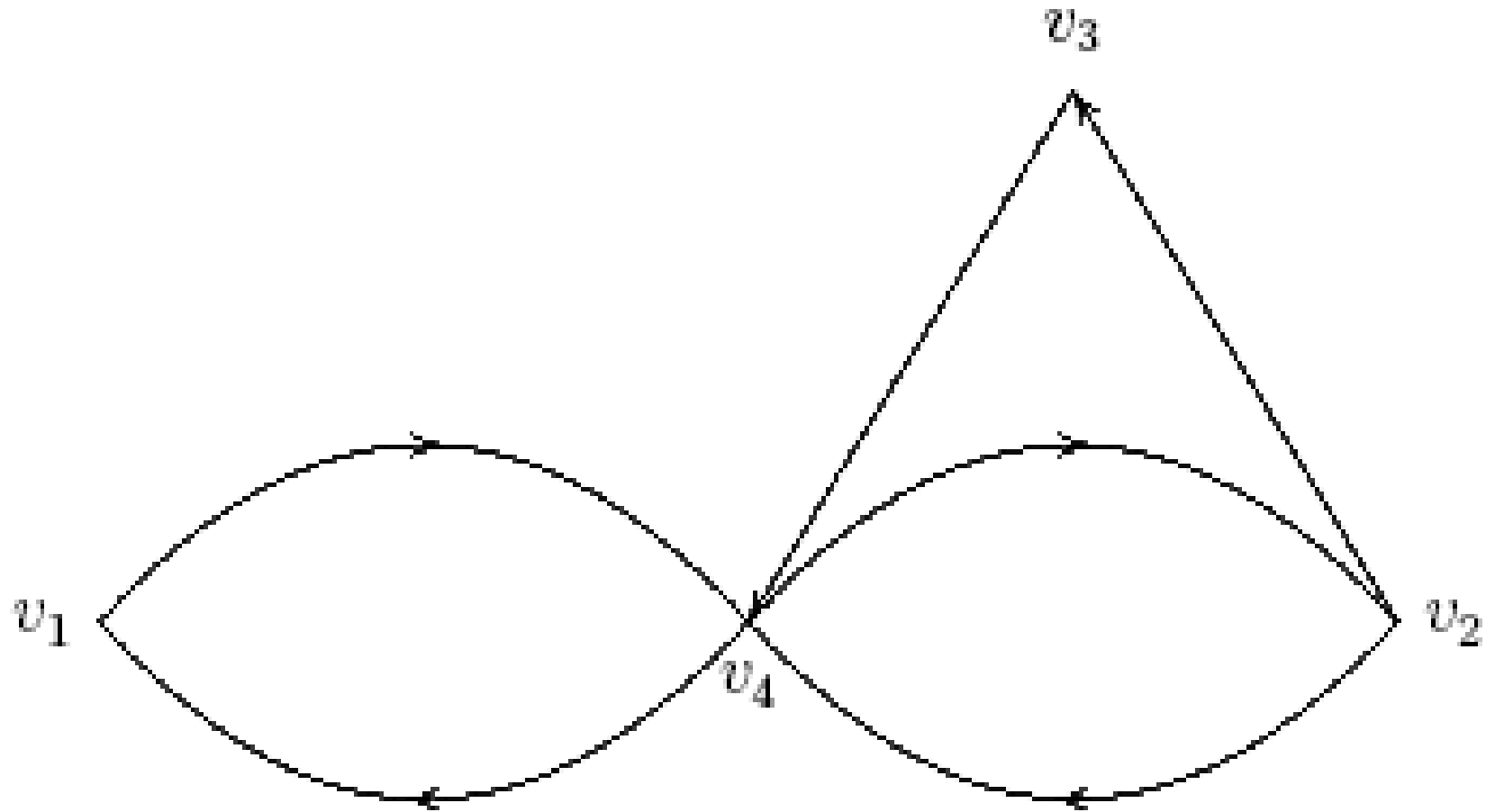
2) $\deg^+(v) :=$ số cung có đỉnh đầu là v , gọi là **bậc ra** của v

3) $\deg(v) := \deg^-(v) + \deg^+(v)$

□ Đỉnh bậc 0 gọi là **đỉnh cô lập**. Đỉnh bậc 1 gọi là **đỉnh treo**

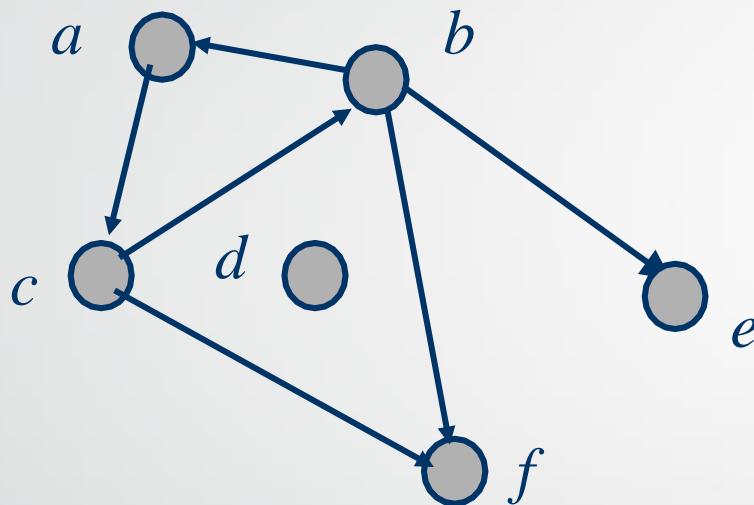
1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

$$\begin{aligned}d^+(v_1) &= d^-(v_1) = 1, & d^+(v_2) &= 2, d^-(v_2) = 1, \\d^+(v_3) &= d^-(v_3) = 1, & d^+(v_4) &= 2, d^-(v_4) = 3.\end{aligned}$$

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

Bậc đỉnh a: $\deg^-(a) = 1$; $\deg^+(a) = 1$

Bậc đỉnh b: $\deg^-(b) = 1$; $\deg^+(b) = 3$

Bậc đỉnh c: $\deg^-(c) = 1$; $\deg^+(c) = 2$

Bậc đỉnh d: $\deg^-(d) = 0$; $\deg^+(d) = 0$

Bậc đỉnh e: $\deg^-(e) = 1$; $\deg^+(e) = 0$

Bậc đỉnh f: $\deg^-(f) = 2$; $\deg^+(f) = 0$

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

Định lí

Cho đồ thị $G = (V, E)$, m là số cạnh (cung)

1)
$$2m = \sum_{v \in V} \deg(v)$$

2) Nếu G có hướng thì:

$$m = \sum_{v \in V} \deg^-(v) = \sum_{v \in V} \deg^+(v)$$

3) Số đỉnh bậc lẻ của đồ thị là số chẵn

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

Cho đồ thị G có 14 cạnh, trong đó có 3 đỉnh bậc 1, 2 đỉnh bậc 3, 2 đỉnh bậc 4, 1 đỉnh bậc 5, các đỉnh còn lại có bậc là 2. Hỏi G có bao nhiêu đỉnh?

Giải. Gọi x là số đỉnh bậc 2. Theo định lý giữa số cạnh và bậc, ta có

$$3.1 + 2.3 + 2.4 + 1.5 + 2x = 2.14$$

Suy ra $x = 3$. Vậy số đỉnh của G là

$$3 + 2 + 2 + 1 + 3 = 11 \text{ (đỉnh)}$$

1. Những khái niệm và tính chất cơ bản

Ví dụ. Cho đồ thị G có 13 cạnh, trong đó có 3 đỉnh bậc 1, 4 đỉnh bậc 2, 1 đỉnh bậc 5, các đỉnh còn lại có bậc là 3 hoặc 4. Hỏi G có bao nhiêu đỉnh bậc 3 và đỉnh bậc 4?